

**Den islandske president
Ólafur Ragnar Grímssons
tale ved 50-årsjubiléet
for nordiske vennskapsbyer
på Akureyri den 26. juni 1997**

Kjære, nordiske venner,
Gode akureyringer.

For vel en uke side deltok Guðrún Katrín og jeg på en stor nordisk fest i Kalmar. Det var seks hundre år siden Kalmarunionen ble opprettet den 17. juni 1397, på en dag som senere skulle bli vår nasjonaldag her på Island. Alle de nordiske statsoverhoder feiret sammen med tusen andre gjester denne store historiske hendelsen, en tidsepoke da nordiske lenker dannet en kjede.

Forbindelsen mellom de nordiske frendenasjoner er noe enestående blant verdens nasjoner. Den bygger ikke bare på et grunnlag av felles historie og kultur, ikke bare på et offisielt samarbeid mellom regjeringer, departementer og nasjonalforsamlinger. Det nordiske broderskap bygger fremfor alt på en levende og aktiv kontakt mellom folk fra alle kanter av landene, fra landsbygd og fiskevær, fra industriby og handelssted. Verken et påbud fra en offisiell institusjon eller en sentralstyrt statlig plan kunne skape slike levende forbindelser.

Innbyggerne i Norden har selv på en demokratisk og fri måte gitt det nordiske samarbeidet den styrke som gjør det til noe enestående i verden. Dette sterke, fargerike og levende samarbeidet har lenge hatt den virksomme forbindelsen mellom vennskapsbyene, og de årlige kontaktene mellom en rekke kommuner i alle de nordiske land, som energikilde.

Befolkningens valgte representanter, ledere fra kulturliv, idrett og ungdomsarbeid, kunstnere, kor, orkestre, malere, skolefolk, barn, ungdom - hele den brede fylkingen som skaper et samfunn av byer og bygder, har

dratt avgårde til nordiske fester, akkurat slik som våre forfedre her på Island, goder og bønder, etterkommere av vikinger, dro under hele den gyldne fristatstiden til de årlige sommerhøytidelighetene på Þingvellir, vedtok lover, argumenterte, diskuterte diktning, konkurrerte i glima, sang, fortalte sagaer og drakk, oppdaget kjærligheten og møttes til holmgang.

I vår tid er de nordiske vennsbytreff riktignok ikke slike fargerike og livlige sammenkomster som det vikingfestene var i gamle dager på Þingvellir. Men vennsbytreffene er likevel den høytidstradisjon som har vist seg å være det sterkeste båndet i det nordiske samarbeidet.

Under det første offisielle besøk som Guðrún Katrín og jeg avla til et av de nordiske land; det var besøket til Danmark i november, understreket jeg det syn at kontakten mellom vennsbyene er viktigere for det nordiske samarbeidet enn de offisielle forbindelser mellom regjeringer og embetsverk. Samarbeidet mellom vennsbyene er hjertet i forholdet mellom de nordiske brødre og søstre, en energigiver som gir det nordiske samarbeidet demokratisk styrke og bekrefter hvor godt rotfeste samarbeidet har i folks liv i disse landene.

Det er derfor en stor fornøyelse for meg og min kone å få hedre kontakten mellom nordiske vennsbyer på dette jubiléet her på Akureyri. Vi har tidligere deltatt på mange vennsbytreff, selv om jeg blir nødt til å si det samme om denne deltakelsen som det John F. Kennedy sa da han dro sammen med sin kone Jacqueline til Paris: Jeg var bare Guðrún Katríns ledsager på disse vennsbytreffene. Programmet for ektefellene var riktignok ofte betraktelig mer interessant enn de offisielle møtene.

Jeg vil få ønske akureyringene til lykke med denne nordiske festen. Min kone og jeg har på våre besøk hit i vinter blitt kjent med den store aktivitet som er på Akureyri både på universitetet og i kulturlivet. Som viser at vi her finner sterke røtter i den islandske kulturen, og stor innsatsvilje når det gjelder fremtiden.

Det var morsomt å kunne fortelle den italienske president Oscar Luigi Scalfaro i min tale under festmiddagen på Bessastaðir søndag kveld, at her på Akureyri hadde den første dramatiseringen av Islands første moderne roman blitt uroppført nå i vår. Dette var historien om Den store veveren fra Kashmir som vår nobelprisvinner i litteratur, Halldór

Kiljan Laxness, skrev i varmen i byen Taorima på Sicilia for syttito år siden.

Den unge islandske forfatterens inspirasjon fra de søritalienske sommernetter, ble ikledd nytt liv på Akureyri teaters scene, ikke langt fra polarsirkelens kamplinje.

Man kunne nevne en rekke eksempler på nyskapinger her på Akureyri. Det gjelder for eksempel innen utdanning, skolehold og næringsliv. Og jeg vet at de nordiske gjester har fått muligheten under dette besøket til å stifte bekjentskap med en nordlandsk fremtid som her er i rask utvikling.

De nordiske vennskapsbyers sammenkomster er energikilder både for den enkelte og for hele samfunn. En bekreftelse på at i en verden som endrer seg svært raskt, får det nordiske samarbeidet stadig større betydning.

Innenfor vennskapsbysamarbeidet lærer vi av hverandre, vi ser nye muligheter, får idéer om tiltak som kan settes ut i live når vi kommer hjem, og styrker vårt lager av erfaring og kunnskap, vennskap og forståelse.

Guðrún Katrín og jeg vil få ønske dere alle til lykke med dette jubiléet. Vi håper at turen til Island har vært til fornøyelse for nordiske venner, og gitt en mengde gode minner. Vi takker for at vi fikk anledning til å feire sammen med dere her i kveld.